

ÇEVİRİM İÇİ EĞİTİMDE MOTİVASYON

Uzaktan eğitim sürecinin devam ettiği bu günlerde motivasyonumuz mu düşüyor?

Bülten SPécifique bu ay motivasyon konusunu mercek altına alıyor..

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Bülteni

Aralık 2020 Sayı:36

UZAKTAN EĞİTİMDE MOTİVASYON

Pandemi süreciyle beraber uzaktan eğitime geçilmesinden bugüne kadar yaklaşık 10 ay geçti. İlk zamanlarda eğitimde teknolojinin kullanılması, farklı bir tecrübe unsuru olarak değerlendirildi, çünkü çevirim içi eğitim, dünyanın çeşitli ülkelerinde ve eğitim kurumlarında uygulanan bir sistem.

Sadece öğrenciler değil, öğretmen ve veliler de bugüne kadar alışılmamış bir yöntemle eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmeye başladılar. Önceleri yadırganmaya başlansa da zamanla eğitim-öğretim faaliyetlerinde görev alan tüm paydaşlar bu sisteme entegre oldu.

Ancak, uzaktan eğitim faaliyetlerinin devam etmesi, bu sürecin uzaması özellikle öğrencilerin motivasyonu üzerinde bazı etkiler göstermeye başladı; zaman zaman ortaya çıkan teknik aksaklıklar nedeniyle çevirim içi derse zamanında katılmama, haftalık ders programları ve planlarına uyum güçlüğü, öğrenciler arasında sınıf içi iletişim eksikliği, akranlar arası sosyalleşememe, bilgi kaynaklarına hızlıca erişememe, istenilen zamanda kolayca soru soramama, öğretmen-öğrenci arasında etkileşim yeterliliği gibi çevresel faktörlerden dolayı öğrencinin motivasyonu düşerken; diğer taraftan gerek salgının olumsuz ruhsal etkileri gerekse kişisel çeşitli problemler gibi içsel faktörlerden söz etmek mümkün.

Uzaktan eğitimde motivasyonu sağlamanın yollarını ele almadan önce motivasyon nedir, çeşitleri var mıdır? bunları hatırlamakta fayda var.

Motivasyon; bir işi yapma arzusu ve enerjisidir. İçsel ve dışsal olmak üzere ikiye ayrılır. İçsel motivasyon; kişinin çalışmaya olan kendi ilgisi, merakı, öğrenme isteği, hedefleridir. Dışsal motivasyon; notlar, takdir edilme, beğenilme, para, kaygı-korku gibi dışsal faktörlerden oluşur. Dışsal motivasyona sahip kişiler, genellikle kendi istekleriyle çalışmaya başlamakta güçlük çekerler, başlarsalar bile kısa bir süre sonra çalışmayı yarıda bırakıp günlerce o çalışmaya tekrar dönemeyebilirler. Burada öncelikli olarak kişinin hangi motivasyon kaynağına sahip olduğunun iyi araştırılması gerekir ve ona göre destekleme çalışmalarını planlanmalıdır.

« Çevirim içi eğitim sürecinde dersin başında dikkatim yerinde, ancak kısa bir süre sonra dikkatimin dağıldığını, odamda etrafıma bakındığımı veya bir anda dikkatimi odamın duvarına asılmış bir eşyaya takılı halde buluyorum! »

« Dersleri takip etmekte zorlanıyorum! »

« Ödev ve projelerimi tamamlamıyorum! » « Çevirim içi derslere katılmaktan sıkıldım, yüz yüze arkadaşlarımla sosyalleşmek, öğretmenlerimle yüz yüze derslere katılmayı çok özledim! » ...

« Uykü düzenim bozuldu, iştahım eskisi gibi değil, midem ağrıyor, başım ağrıyor, gözlerim çok yoruluyor! »

Bu cümleler tanıdık geliyor değil mi... Hepimiz, bu süreçte zaman zaman yukarıdaki yakınmalardan şikayet ettik, etmeye de devam ediyoruz.

Peki, uzaktan eğitim süreci devam ederken motivasyonumuzu nasıl sağlarız? Bu konuda bazı püf noktaları işimize yarayabilir:

Bakış Açısı: yapılan çeşitli araştırmalar bir iş veya etkinliğe olan bakış açısının kişinin o işi veya etkinliği yapma konusundaki motivasyonunu etkilediğini göstermiştir. Bu nedenle "evet, normal zamanda yüz yüze eğitim benim için çok yararlı, ancak şu anda olağan üstü koşullar içerisindeyiz, elimizdeki mevcut imkanlar bunlar ve ben de bu imkanlardan olabildiğince faydalanabiliyim" şeklinde bir yaklaşım benimsenebilir.

Özel Çalışma Alanı: yeni öğrenilecek konular ciddi bir dikkat ve odaklanma gerektirdiğinden mümkün olduğu kadar aynı ortamda çalışmak uygun bir yaklaşım olacaktır. Sessiz, düzenli ve dikkat dağıtıcı unsurların olmadığı bir çalışma alanı yeni bilgilerin daha kolay öğrenilmesine katkıda bulunur.

Çalışma Rutini: mümkün olduğu kadar belirli bir günlük rutin (uyku saati-ders çalışma saati-dinlenme süresi-sosyal medyada geçirecek süre-dizi izleme süresi-bilgisayar oyunları oynama süresi vb..) belirleyip bu rutine sadık kalmaya çalışılmalıdır.

Hedef Belirleme: kısa-orta ve uzun vadeli hedefler belirlemek kişiyi amacına ulaşması konusunda daha istekli ve hevesli kılar. Ancak, bu hedeflerin gerçekçi olmasına da dikkat edilmelidir. Bu hedefler, unutmamak, sık sık hatırlayabilmek için göz önünde bulunsak şekilde yazılıp duvara asılabilir, bu şekilde ilerlenen yol ve amaçlar konusunda motivasyon canlı tutulabilir.

Aktif Olma: gerek çevirim içi olarak sınıftayken gerekse sınıf dışında çevirim içi arkadaş grubu içerisinde sık sık soru sorarak dinamik bir ortamın sürdürülebilmesine katkıda bulunulabilir. Bu şekilde öğretmenler nezdinde öğrencinin sınıf içi performansı olumlu değerlendirilir, ayrıca akran grubu içerisinde iletişim ve diyalog pekişir.

Organize Olma: çevirim içi derslere teknik olarak tüm alt yapı hazırlıklı (internet bağlantısı, kamera, mikrofon vb.) hazır bir şekilde katılmalıdır. Olası teknik sorunlar, çevirim içi dersten kopmaya, dikkatin dağılmasına, derse kaçırma endişesinden dolayı stres durumunun artmasına neden olabilir.

Kayıgı Düzeyini Kontrol Altında Tutma: uzaktan eğitim derslerinden yeterince verim alamamaktan dolayı gelecekte başarısız olacağı düşüncesi zaman zaman kaygının yükselmesine neden olabilir. Herkesin salgın ve beraberinde getirdiği tüm olumsuzlukları aynı süreçlerden geçerek yaşadığı dikkate alınarak henüz gerçekleşmemiş olasılıklar üzerinde enerji harcanmamalıdır. Unutulmalıdır ki düşünceler duygular, duygular da davranışları (tepkileri) meydana getirir. Bu nedenle olumsuz bilişsel süreçleri olumluya çevirmek stres tepkilerini azaltır.

Motivasyonu Düşüren Nedenleri Bulma: motivasyon düşüklüğünün her derste mi yoksa sadece bazı derslerde mi gerçekleştiğine bakılmalıdır. Ders konuları, o derste kendisini yeterince ifade edememe, soru soramama, iletişim vb...derslere olan motivasyonu etkiler. Bu nedenle düşük motivasyonun görüldüğü ders/ler saptanıp söz konusu durumlar alınabilecek çeşitli önlemlerle giderilebilir.

Akran İlişkileri: sınıf arkadaşlarının çevirim içi derslerden kendisine nazaran daha verim aldıkları düşüncesi motivasyonu olumsuz etkiler. Her şeyden önce herkesin öğrenme biçimi, öğrenme hızı birbirinden farklıdır ve hiçbir öğrenme stili (görsel-ışitsel-kinestetik) de diğerinden daha iyi veya kötü değildir. Tam tersi kendisinden daha önce kavramış bir akranından konuyu anlatmasını istemek hem ilişkileri pekiştirir hem de akran dili aracılığı ile daha kolay bir öğrenme süreci sağlar.

Genel olarak problem odaklı değil çözüm odaklı bir yaklaşım hayatın her alanına yayılarak özellikle pandemi sürecinin daha rahat geçirilmesine katkı sağlayacaktır. Unutulmalıdır ki bu süreç geçici ve bizler elimizden geldiğince motivasyonumuzu kaybetmeden yolumuza emin adımlarla devam etmeli, uzaktan eğitimin de genel hedefleriyle ulaşabilmek için bu sürecin bir parçası olduğunu kendimize hatırlatmalıyız.

Hepinize sağlıklı ve mutlu günler dileriz.

